

Na krilih glasbe

Sedemdeset let
Glasbene šole Škofja Loka

Glasbena šola Škofja Loka je osrednja glasbeno-izobraževalna ustanova na Loškem, njene ustanoviteljice pa so Občine Škofja Loka, Železniki, Gorenja vas - Poljane in Žiri.¹ V slovenskem merilu sodi med srednje velike glasbene šole. K njeni prepoznavnosti prispevajo zlasti uspehi njenih učencev na glasbenih tekmovanjih, kar je odraz kakovostne rasti v zadnjih štirih desetletjih, ko so bili ravnatelji Valentin Bogataj (od 1. decembra 1982 do konca leta 2006; bil je ravnatelj z najdaljšim stažem v zgodovini šole), Peter Kopač (ravnatelj v letih 2007–2017) in Klemen Karlin (od leta 2018 dalje).

Od konca leta 1975 matična šola domuje v Puštalskem gradu² v Puštalu pri Škofji Loki. Ker je z leti postal pretesen, danes del pouka poteka tudi izven njega: pouk tolkal v Gasilskem domu Škofja Loka, orgel v cerkvah v Stari Loki in pri Sv. Duhu ter plesa v športnih dvoranh na Podnu in v Železnikih, šolski pihalni orkester pa vadi v prostorih Mestnega pihalnega orkestra Škofja Loka v nekdanji vojašnici. Sestavni del šole so tudi trije dislocirani oddelki: Železniki, Žiri in Gorenja vas - Poljane, ki delujejo na tamkajšnjih osnovnih šolah.

Jubilejni znak Glasbene šole Škofja Loka;
oblikovanje znaka Maja Šubic in Nives Lunder.

- 1 Odlok o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda – Glasbena šola Škofja Loka. (*Uradni list RS*, št. 27/1998, z dne 3. 4. 1998).
- 2 Z denacionalizacijsko odločbo Ministrstva za kulturo RS, z dne 6. 4. 2004, je bil Puštalski grad vrnjen baronici Hildegardi Svoboda von Wolkensperg, po njeni smrti 3. 11. 2012 pa je s sklepom o dedovanju, z dne 12. 7. 2013, lastnica postala njena nečakinja Isabelle Kralj.

Peter Kopač, Klemen Karlin in Valentin Bogataj,
ravnatelji Glasbene šole Škofja Loka.
(foto: Jana Jocič)

Od ustanovitve Glasbene šole Škofja Loka 1. septembra 1949, ko se je vpisalo 84 večinoma odraslih učencev,³ pa do današnjih dni se je število učencev zelo povečalo. V šolskem letu 2019/2020 jo je obiskovalo 484 učencev: na matični šoli 331, na Dislociranem oddelku Železniki 62, Dislociranem oddelku Žiri 47 in na Dislociranem oddelku Gorenja vas - Poljane 44. O razvoju šole zgovorno priča tudi širok izbor inštrumentov, ki se jih poučuje: 365 učencev je imelo, poleg obveznega nauka o glasbi ali solfeggia, individualni pouk klavirja, orgel, harmonike, violine, viole, violončela, kontrabasa, kitare, kljunaste

flavte, flavte, klarineta, saksofona, roga, trobente, pozavne, evfonija, tube, tolkal in petja. Ostali so obiskovali skupinski pouk, od predšolske glasbene vzgoje in glasbene pripravnice do baletnih uric, plesne pripravnice in baleta. Plesni oddelek se je od začetkov (v septembru 2010) razvil v enega najmočnejših na šoli.

Vseh sedem desetletij je posebna pozornost veljala gojenju komorne in ansambelske igre. Zgodovina šolskih orkestrov je zelo razgibana; tako kot so nastajali in dosegali svoj zenit, so z leti, z menjavo generacij in dirigentov, tudi zamirali ali se preoblikovali v nove skupine. Trenutno na matični šoli delujejo pihalni orkester pod vodstvom Alojza Kompana, godalni orkester pod vodstvom Katje Marinič, kitarski orkester pod vodstvom Luke Veharja in harmonikarski orkester pod vodstvom Jerneja Hostnika. V zadnjih desetih letih sta k prepoznavnosti šole pripomogla tudi jazzovska ansambla Jazz je kul bend (na matični šoli) in Rock skul bend (na oddelku v Žireh) pod vodstvom Jaka Strajnarja, njegovo delo nadaljuje Vito Opeka z novim žirovskim ansamblom Big Band Bičnats.

Več kot 300 najrazličnejših nastopov letno, od predstavitev inštrumentov v vrtcih in osnovnih šolah do nastopov na državnih in mednarodnih tekmovanjih, priča o izredno razvejanem delovanju šole. Z ureditvijo Kristalne dvorane v Sokolskem domu Škofja Loka (2009) se je močno okrepila njena navzočnost v kulturnem življenju mesta, v zadnjem času pa dejavneje sooblikuje tudi kulturni utrip lokalnih središč v Selški in Poljanski dolini. Tako je junijska prireditvev *O'glasbena Loka*, ki je v letu 2019 potekala že štirinajstič, postala sinonim za mladostno muziciranje v starem mestnem jedru Škofje Loke, po njenem zgledu pa učenci od leta 2018 sodelujejo tudi na *Čipkarskih dnevih* v Železnikih (*Glasbena čipka*) in prireditvi *Živimo Žiri*.

3 Bogataj, Valentin: Ob štiridesetletnici Glasbene šole Škofja Loka. V: *Loški razgledi* 36, str. 195.

Praznovanje sedemdesetletnice Glasbene šole Škofja Loka je potekalo pod geslom *Na krilih glasbe*, njegov lok pa je bil napet čez celotno leto 2019. Uvodni stavek Ipavčeve *Serenade za godala* v izvirni različici za klavir štiriročno je kot avizo praznovanja prvič zazvenel že na božično-novoletnem koncertu decembra 2018, zadnjič pa ob enaki priložnosti leto kasneje, obakrat v Sokolskem domu. V znamenju jubileja so bili tudi pustni koncert na Loškem odru, pasijonski koncert v (špitalski) cerkvi Žalostne Matere Božje na Lontrgu, na katerem je prvič nastopil projektni ansambel *Camerata Puštal* pod vodstvom Tilna Drakslerja, in letni koncert v Sokolskem domu. Avtorska predstava učiteljice baleta Ane Terkov Snyder *Skrivnostni recept*, ki so jo učenke plesnega oddelka odplesale na Loškem odru, je bila obenem poklon 100-letnici slovenskega poklicnega baleta. Sledili so že omenjena *O'glasbena Loka* in koncert *Kitara poletju* v (nunski) cerkvi Brezmadežnega spočetja Device Marije, po poletnem zatišju pa koncert ob 200-letnici rojstva Clare Schumann, v okviru Dnevov evropske kulturne dediščine. Loški muzej Škofja Loka s kustosinjo Biljano Ristić je na razstavi *Z nami praznujejo*, ki je bila na ogled v Galeriji Ivana Groharja, med drugim osvetlil tudi prehojeno pot glasbene šole, plod sodelovanja s Filatelističnim društvom Lovro Košir Škofja Loka pa sta bili izdaja priložnostnega poštnega žiga in filatelistična razstava avtorja Janeza Cerkvenika *Na krilih glasbe*. Njeno odprtje je pospremil *Glasbeni vrtljak*, javni nastop učencev glasbene šole v kapeli Puštalskega gradu.

Naslovnica koncertnega lista za *Glasbeni vrtljak*; akvarel Maja Šubic (2018).

Priložnostni simfonični orkester in pevski zbor med krstno izvedbo skladbe *Na krilih glasbe*.

(foto: Jana Jocič)

Vrhunec praznovanja je bil slavnostni koncert ob 70-letnici Glasbene šole Škofja Loka 14. novembra 2019 v Športni dvorani Trata. Na njem je pred skoraj tisoč poslušalci nastopilo več kot dvesto nekdanjih in sedanjih učencev in učiteljev šole. Zbrane so nagovorili ravnatelj Klemen Karlin, župan Občine Škofja Loka Tine Radinja in Alojz Kovšca, predsednik Državnega sveta RS. Priložnostni simfonični orkester pod vodstvom Tilna Drakslerja je krstno izvedel variacije na *Odo radosti* s pomenljivim naslovom *V srcu Evrope*, ki jih je prav za jubilej zložil škofovješki skladatelj in nekdanji učenec šole Andrej Misson. Takole je zapisal o svoji novi skladbi:

»Svet je prepoln izjemnih glasbenih tem. Pogosto me kakšna navduši in ji skušam, tako kot v klasiki radi počnemo že stoletja, dodati še kakšno novo razsežnost. V času pisanja smo na pragu 250-letnice rojstva velikega Beethovna.

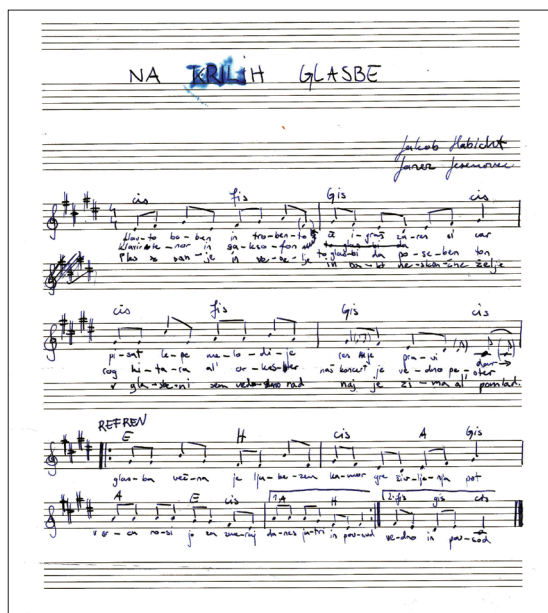

Andrej Misson po krstni izvedbi svojih *Variacij* na *Odo radosti*. (foto: Jana Jocič)

*Njegova Oda radosti je postala evropska himna in že mnogim skladateljem pred menoj je bila navdih za nova dela. Slovenija je, kot radi pravimo, v srcu Evrope in okrog nje so države z veliko zanimive in lepe glasbe: Italija, Avstrija, Madžarska, Hrvaška ... V tokratnih variacijah na *Odo radosti* sem šel okrog Slovenije in zaključil doma, z našo ljudsko Puštalsko. 'Puštalska' je tudi loška glasbena šola, ki je že 70 let z nami, skupaj, v srcu Evrope.»*

Na koncertu je, v Missonovi priredbi za zbor in orkester, prvič zazvenela tudi skladba *Na krilih glasbe*, s katero sta učenec orgel Jakob Habicht kot avtor harmoniziranega napeva in učenec trobente Janez Jesenovec kot avtor besedila zmagala na šolskem nagradnem natečaju, razpisanem spomladi 2019.

Ob sklepu prazničnega leta je izšel še jubilejni zbornik,⁴ ki na skoraj 200 straneh prinaša izbrane dokumente iz prvih šestih desetletij delovanja šole, poudarek pa je na zadnjem, sedmem desetletju in aktualnem utripu šole. Poleg ravnatelja so predgovore prispevali župani vseh štirih občin ustanoviteljic in Helena Meško, predsednica Zveze slovenskih glasbenih šol, katere članica je tudi Glasbena šola Škofja Loka. V zborniku so prvič zbrane fotografije vseh razredov in oddelkov na vseh lokacijah, kjer poteka pouk, opremljene s kratkimi zapisi učencev in staršev. Prvič je predstavljena tudi šolska knjižnica, ki je z več kot 5.000 enotami gradiva osrednja glasbena knjižnica na Loškem. Ponatisnjeni sta partituri obeh skladb, ki sta bili krstno izvedeni na slavnostnem koncertu ob 70-letnici. Predstavljeni sta prejšnja in sedanja lastnica Puštalskega gradu ter ob 100-letnici smrti tudi njun sorodnik, rojen v Puštalskem gradu, Avgust Berthold, »peti impresionist«.

Originalni notni zapis skladbe *Na krilih glasbe* Jakoba Habichta in Janeza Jesenovca.

Naslovnica jubilejnega zbornika; Edi Sever: *Koncert II.*, (2019), akvarel, detajl.

⁴ Zbornik nadgrajuje in dopolnjuje dosedanja zbornika Glasbene šole Škofja Loka, izdana ob 50- (Petdeset let Glasbene šole Škofja Loka 1949–1999, ured. Franc Križnar, 1999) in 60-letnici šole (Glasbena Loka, ured. Alojzij Pavel Florjančič, 2009).

Z zapisom *Puštalski umetniški babilon* izpod peresa kustosa Loškega muzeja Boštjana Sokliča in njegovim izborom šestnajstih likovnih del je posebna pozornost posvečena puštalskim likovnim umetnikom, ki so z Glasbeno šolo Škofja Loka povezani že vse od njihove prve razstave v Puštalskem gradu 22. maja 1998. Posamezna poglavja uvajajo izvirne ilustracije ptic, značilnih za Puštal, akademske slikarke Maje Šubic. Zbornik je uredila šolska knjižničarka Marjetka Kocijančič, oblikoval ga je Marko Grimani, večino fotografij je prispevala Jana Jocif. Predstavitev je bila združena s koncertom učiteljev Glasbene šole Škofja Loka in odprtjem razstave puštalskih likovnih ustvarjalcev 6. decembra v Sokolskem domu.

Prepričan sem, da je umetnost, z glasbo na čelu, bolj kot kdajkoli prej poklicana k temu, da prebuja srca. Naj našim mladim odpira duha za lépo, urejeno in

Cvetlični valček P. I. Čajkovskega na slavnostnem koncertu. (foto: Jana Jocif)

harmonično! Naj spoznajo, da so stvari, ki so onkraj vsakodnevnih skrbi za preživetje, a so kljub temu nujno potrebne za uravnoteženo bivanje. V tem duhu se jasno izrisuje tudi temeljno poslanstvo Glasbene šole Škofja Loka, tj. vzgoja slehernega nam zaupanega otroka, da bo sposoben ob petju, muziciranju ali plesnem izražanju zaznati lépo ter izkusiti zadovoljstvo in tiho srečo.

Kolektiv Glasbene šole Škofja Loka v šolskem letu 2019/2020. (foto: Jana Jocif)